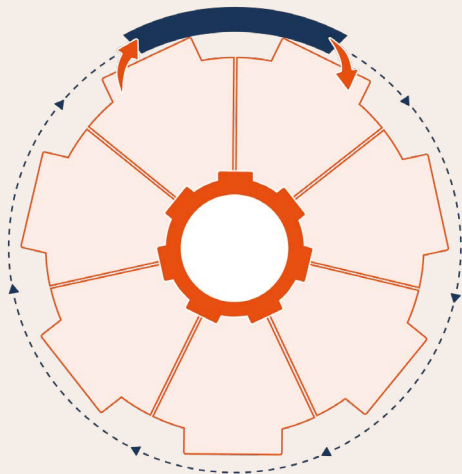
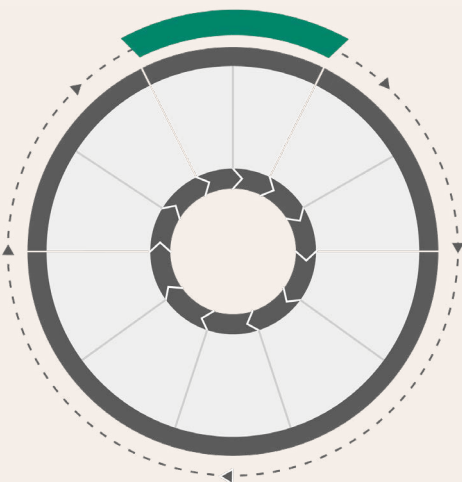

Gemensamma grunder ▶ Checklistor och mallar

Omvärldsbevaka

Syftet med detta stödmaterial är ge stöd för att genomföra Bedöma behov av samverkan. Det beskrivs i publikationen **Aktörsgemensamt arbete – Process för aktörsgemensam inriktning** och samordning under nivån arbetssätt i Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan.

Detta stödmaterial ska även ge stöd för att genomföra Omvärldsbevaka. Det beskrivs i publikationen **Process för samlad lägesbild – beskrivning steg för steg** under nivån arbets sätt i Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan.

mcf.se

Publikationsnummer: MCF0072 – april 2026

Tidigare utgiven: MSB2448 – november 2024 | Produktion: Advant

Myndigheten
för civilt försvar

Syftet med omvärldsbevakning är att upptäcka, verifiera och följa händelser och trender. Omvärldsbevakningen bör ske systematiskt och kontinuerligt, dels för att det ska vara möjligt att upptäcka händelser i ett tidigt skede, dels för att följa utvecklingen av händelser. Omvärlds bevakningen är därmed ett kontinuerligt arbete i lägesbildsprocessen. Det finns olika sätt att genomföra informationsinhämtning och omvärldsbevakning på.

Här följer sex steg för en lyckad omvärldsbevakning.

Steg 1. Definiera syftet med omvärldsbevakningen

- **Identifiera varför omvärldsbevakning** är viktigt för organisationen.
- **Formulera klara mål** och målsättningar för omvärldsbevakningen.
- **Definiera vilka specifika områden** organisationen vill bevaka.
- **Visualisera** gärna de specifika områdena i en områdeskarta eller -matris.

Steg 2. Identifiera relevanta källor

- **Bestäm vilka källor som är mest relevanta** för organisationen och dess verksamhet. Det kan inkludera nyhetswebbplatser, rapporter, sociala medier, vetenskapliga tidskrifter, rapporter från myndigheter och regeringsorgan.
- **Beakta riktighets- och källkritikperspektivet** vid identifiering av relevanta källor.
- **Om en områdeskarta har tagits fram:** Koppla de visualiserade områdena till olika källor.

Steg 3. Skapa ett ramverk för att organisera informationen

- **Utveckla ett system för att strukturera och organisera informationen** som samlas in. Det kan handla om att använda kategorier, taggar eller andra metoder för att enkelt hitta och analysera data.
- **Använd verktyg för att automatisera och effektivisera insamlingen** av information, till exempel RSS-flöden, nyhetsaggregatorer och övervakningsverktyg.
- **Se till att det finns en teknisk plattform** för att lagra och eventuellt sprida informationen internt och externt.
- **Använd tekniska verktyg** såsom kategoriseringsprogram och databas-hanterare för att hantera och organisera informationen effektivt.

Steg 4. Följ och analysera trender och händelser

- **Följ hur skeenden och händelser upplevs och beskrivs** av media och i sociala medier. Detta har betydelse för hur kommunikationen bör utformas till olika målgrupper. Bilden av vad som sker påverkar även åtgärderna och hanteringen av händelsen.
- **Följ regelbundet de källor som identifierats** för att hålla organisationen uppdaterad om händelser och trender.
- **Validera inhämtad information** kontinuerligt.
- **Analysera den insamlade informationen** för att identifiera mönster, trender och avvikelser.
- **Använd analytiska verktyg och metoder** för att dra slutsatser och utvärdera konsekvenserna av olika händelser och trender.
- **Använd gärna stödfrågor i analysen**, till exempel:
 - Vad händer?
 - Vilka mönster ser du när du lägger ihop flera händelser?
 - Varför händer det?
 - När händer det?
 - Hur påverkar det området som jag analyserar?
 - Hur bör vi agera?

Steg 5. Agera utifrån insikter

- Agera proaktivt baserat på de insikter och slutsatser som organisationen får genom analysen av omvärldsbevakningen.
- Eskalera utifrån fastställda rutiner hanteringen av händelser som kan föranleda ett behov av en samlad lägesbild.
- Fortsätt att övervaka och analysera – både
 - den aktuella händelsen som identifierats
 - information som antingen kan ha en korrelation till aktuella händelsen eller vara relevant för den ordinarie omvärldsbevakningen.

Steg 6. Utvärdera och uppdatera omvärldsbevakningsprocessen

- Utvärdera regelbundet effektiviteten av din omvärldsbevakningsprocess och identifiera eventuella förbättringsområden.
- Uppdatera och anpassa organisationens tillvägagångssätt baserat på förändringar i behovet av samlad lägesbild.